

Biblija – Stari Zavjet 2019./2020.
ponedjeljak 11:15, srijeda 10:15,
ECTS 6, amdg.ffrz.hr

James Tissot, Jakov,
cca. 1896.–1902.

Jakov je Izrael

Post 25-50

Vijek hvaljen Bog (Ps 87)

Melodija: donje note

D A h G e A D (A)

Vjek hva - ljen Bog, vjek hva - ljen Bog po svoj zem - lji
Vjek hva - ljen Bog, vjek hva - ljen Bog a - le - lu - ja!

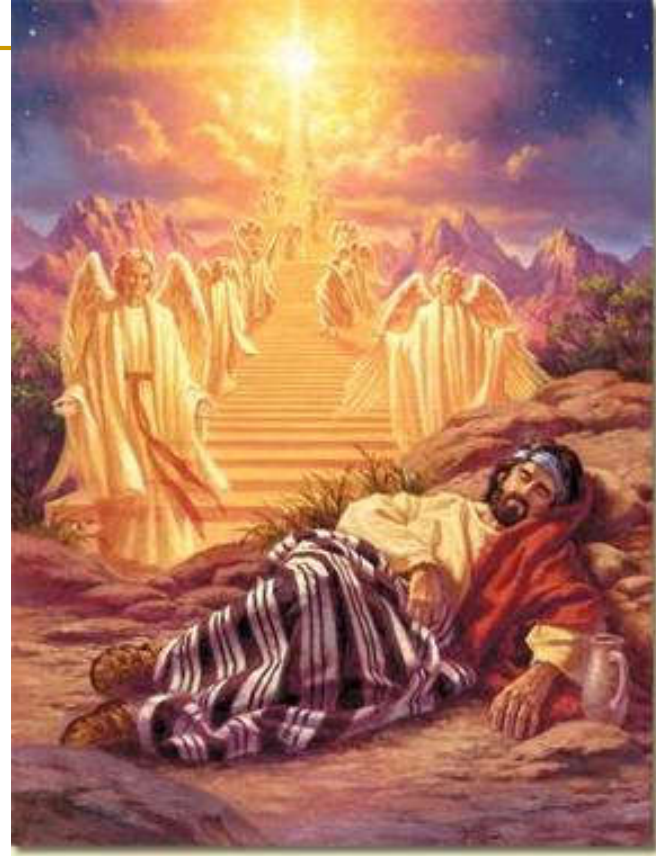
Početak iz snova

**Zavjet praoca Jakova
(Post 28,10-22)**

Noć na putu

- **Dvoznačan odlazak**
 - Od razorenih odnosa; sunce zašlo (Post 28,11)
 - Potraga za zajedništvom
- **Briga za konak: uzglavlje (11)**
- **San: duša otvorena (12)**
 - Bez trgovanja i prijevare
- **Veza s nebom (ne treba kula 11,4)**
 - Vidi anđele prije Natanaela (Iv 1,51)
- **Jakov *vidi* (Post 28,13) i čuje Gospodina (12-15)**
 - ⇔ “*Poslušaj moj glas!*” (Rebeka u 27,8.13.43)

Dvostruk Jakovljev odgovor

- **Bog vjeran: zemlja, potomstvo, blagoslov (Post 28,13s)**
 - Abrahamu, Izaku – Jakovu
- **Noć: Strah, strašno mjesto (17)**
- **“יהוה je stvarno tu” (16)**
 - ⇔ “יהוה mi je pomogao” (27,20)
- **Dan zavjetovanja:**
 - Kruha, ruha, siguran put (28,20s)
- **“יהוה će biti moj Bog” (3. lice)**
 - Gospodin se ne protivi

Zavjet? (Post 28,20-22)

- *Ako* v20 ⇔ v15
- *Ako* v21 ⇔ v15
- Put v20 ⇔ v13
- Hrana v20 ⇔ v13s
- Odijelo v20 ⇔ v14
- *Onda* moj Bog v21
- S tobom, čuvati (15)
- Dovesti natrag (15)
- Zemlja (13)
- Potomstvo 3x (13s)
 - Koliko (14) – usp. 13,16?
- Blagoslov (14)
 - Za koga? Usp. 12,3
- יהוה, Bog Abrahamov, Izakov – vjeran obećanju (13s)

Potruga za iskustvom

- Uvjetovanje, provjera:
- sa mnom, čuvar (Post 28,15.20)
- dovesti natrag (15.21)
 - hrana, odijelo, povratak uz šalom (20s) ↔ *zemlja, potomstvo, blagoslov (13s)*
- “sve što ćeš mi dati” (22b)
 - Molitva
 - Božja širina
- Jakov daje ime: Bet-El = Dom Božji (19)

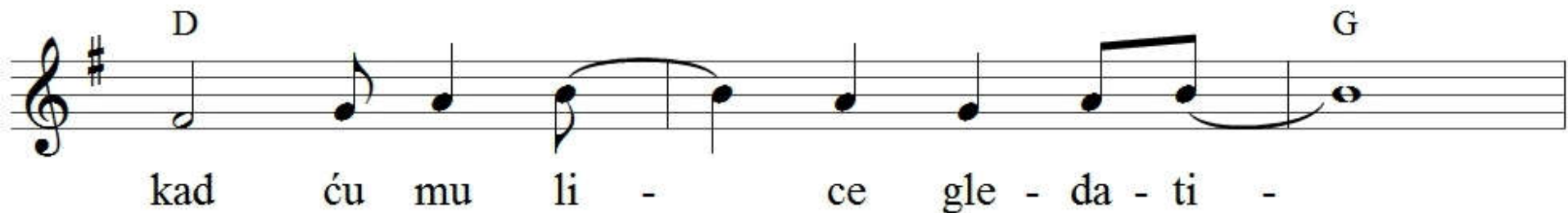
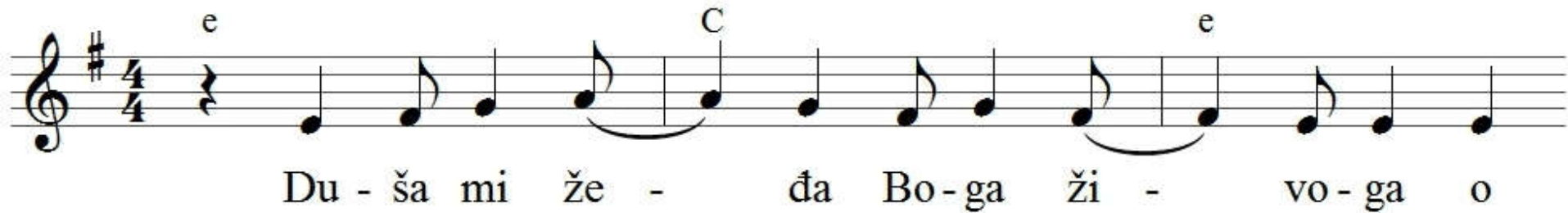

Borba za blagoslov (Post 32,25–31)

- *S kim se Jakov bori* – שׂוֹרֵשׁ 'iš “netko, on” (Post 32,25)
 - odgovor na v10-13,
 - tajno ime (30),
 - osobno svjedočanstvo (31)
- slika pomirenja u **33,10**:
- Kao lice Božje
 - Što Jakov traži (27)?
- Blagoslov, dobiva u v30
 - Što mora reći (28 usp. 27,19)?
- Ime, tko je – *novo* u v29:
- יִשְׂרָאֵל *jiśra'el* “borit će se Bog” (29)
 - “Hvatač pete” postaje “Israel”
 - *Vanjski znak* **32,32** usp. 28,11:
- Sunce *mu* je ogranulo

Duša mi žeda (Ps 42/43)

Praotac Jakov opet u domovini

Post 35,1-15

Povratak (35,1-8)

- Objavio se (Post 35,1.9):
- = “dao se vidjeti” (usp. 18,1)
 - Procjena Jakovljeva puta:
- Bijeg! (יהוה v1, Jakov v7),
“dan tjeskobe” (v3)
- *Božji glas*: “Uziđi!” (v1)
 - ⇔ 27,8.13.43
 - Majka: “Poslušaj moj glas!”
 - Umire majčina dadilja (35,8)

Ispunjen zavjet

- **Jakov: “Sa mnoom na putu” (35,3 ← 31,5)**
 - “s tobom” (28,15) ⇔ “ako” (v20)
- **Gospodar na čelu zajednice (35,2.6)**
 - obitelj: “dom” (2), “puk” (6)
- **Jakov: “odbacite tuđe bogove” (v2) (A)**
 - Bog: “načini žrtvenik!” (v1)
- **Jakov gradi žrtvenik (v7 usp. v1) (B)**
- **Ispunja zavjet iz Post 28,20s (A+B):**
 - יהוה će biti moj Bog

Nova objava (35,9-15)

- Bog potvrđuje (Post 35,9s):
- Blagoslov (9) ----- stvaranje!
 - Ne prijevarom (Post 27), ni bitkom (Post 32)
- Novo ime (10) ----- stvaranje!
 - “Kako ti je ime?” (32,28) ⇔ “Ja sam Ezav” (27,19)
 - יִשְׂרָאֵל *jiśra’el* “borit će se Bog”
 - Jakov daje ime: Bet-El (15)
- Bog otkriva ime: El Šadaj (v11)
 - “Svesilni” (KS), “Svemoćni” (Š.)
 - ⇔ “Ne smiješ me pitati!” (32,20)
- *ima moć okrenuti na dobro*

Jakov – nov čovjek

- **Domovina: “Betel” (Post 35,6 ← 28,19)**
 - Nakon tuđine (c29-31) i pomirenja (c33)
 - Sluša pra-zapovijed, blagoslov u Post 35,11:
- **“Budi plodan i rasti!” (usp. 1,28; Iv 15,16)**
 - Nov pristup objavi:
- **mnoštvo (לְהָאֵל qāhāl ~ Crkva) naroda, kraljevi (35,11)**
- **zemlja (12)**
 - ⇔ kruha, ruha, sigurnost (28,20)
- **Ljevanica = pristanak (35,14)**

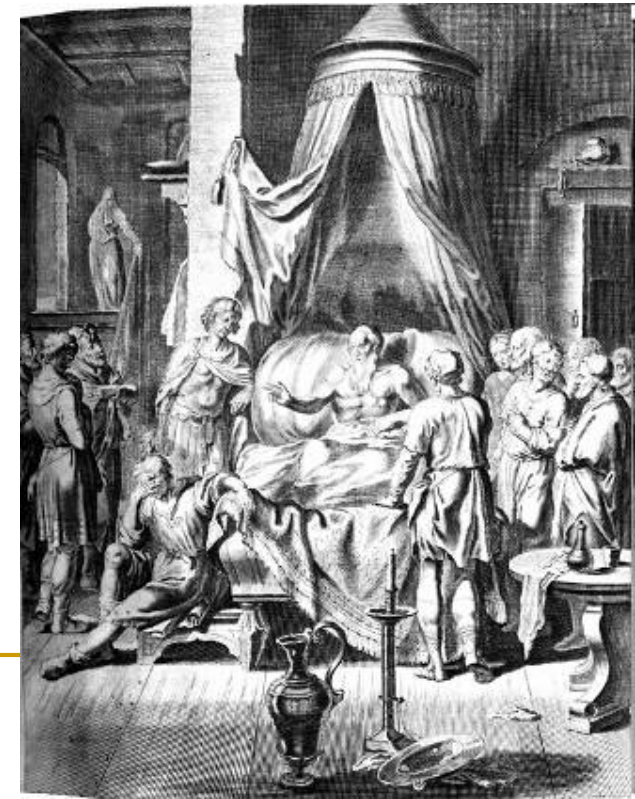

Jakov otac i djed

- Sin Josip – mrtav? (Post 37,35)
- Susret pun ganuća (46,29)
 - Kraj knjige: Josipova smrt (Post 50)
- Manaše i Efrajim – unuci u 48,14:
 - Jakov daje prednost mlađemu
 - Zaključak u 49,3-27 (vidi v28):
- Svi sinovi blagoslovljeni

Rembrandt, Jakov blagoslivlja Josipove sinove, 1656

Matthias Scheits, Jakov blagoslivlja sinove, 1672.